



## Výročná správa o činnosti a hospodárení Nadácie Matice slovenskej za rok 2018

### Úvod

Nadácia Matice slovenskej bola zriadená na podporu rozvoja kultúrnych aktivít smerujúcich k prehĺbovaniu národného povedomia Slovákov, úcty k historickým tradíciám slovenského národa a k sprístupňovaniu slovenskej kultúry a informácií o Slovensku príslušníkom iných národov a Slovákom žijúcim v zahraničí.

**Založená bola v roku 1992** – registráciou na Obvodnom úrade Bratislava I. pod číslom 29/92 dňa 22.7.1992, následne na základe Zákona NR SR o nadáciách č. 207/1996 Z.z. rozhodnutím Ministerstva vnútra SR pod č. 203/Na-96/300 s právoplatnosťou od 26.8.1997, na základe ďalšieho Zákona NR SR o nadáciách č. 34/2002 Z.z. preregistrovaním na Ministerstve vnútra SR 26.7.2002 pod číslom 203/Na-96/300-2.

**Pôvodnými zakladateľmi** nadácie boli: Matica slovenská, Všeobecná úverová banka, Slovenská poisťovňa, Devín banka, Tatra banka, Investičná a rozvojová banka, Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovnaft, Východoslovenské železiarne, Závod SNP, Gumárne Barum a Benzinol; pri preregistrovaní s platnosťou od 26.8.1997 sa jediným zakladateľom stala samotná Nadácia.

Od roku 1994 nadácia **udeľuje ceny a prémie** jednotlivcom, alebo kolektívom za vynikajúce výsledky dosiahnuté najmä v oblasti slovenskej kultúry (ceny za literatúru, za výtvarné umenie a za hudbu), vedy a techniky (ceny za vedy o živej prírode, za vedy o neživej prírode a za spoločenské vedy), hospodárstva, finančníctva a obchodu, ochrany ľudských práv a prínosov k slovenskému národnému životu.

Nadácia Matice slovenskej spravuje majetkovú hodnotu **zbierky na Národný poklad SR**, ktorá bola vyhlásená po vzniku Slovenskej republiky, dňa 8. februára 1993 Nadáciou Matice slovenskej, Národnou bankou Slovenska a Všeobecnou úverovou bankou. Zbierka má finančnú časť, zbierku výtvarných diel darovaných slovenskými výtvarníkmi zo Slovenska i zo zahraničia a zbierku drahých kovov. Istina Národného pokladu SR je nedotknuteľná.

## Orgány Nadácie Matice slovenskej:

V roku 2018 v Nadácii Matice slovenskej nenastali žiadne zmeny v nadačnej listine ani v zložení jej orgánov. Najvyšším orgánom Nadácie Matice slovenskej je – v zmysle Zákona č. 34/2002 Z.z. o nadáciách – **správna rada**. V roku 2018 pracovala v tomto zložení:

Predseda                      Ing. Jozef Markuš, DrSc.

Podpredsedovia:            PhDr. Natália Petranská Rolková

Členovia:                      JUDr. Pavol Boroň, akad.mal. Stanislav Harangozó, Drahomíra Pechočiaková, MUDr. Peter Dragijský, MUDr. Jana Litvíková, Vojtech Porubský

Kontrolným orgánom Nadácie Matice slovenskej je **dozorná rada**, ktorá v roku 2018 pracovala v tomto zložení:

Členovia:                      Mgr. František Ďurina, Ing Igor Benčať, Jolana Lenčešová

Správca NMS:                Jozef Steiner

## Zasadania správnej rady a dozornej rady Nadácie Matice slovenskej

Spoločné zasadanie správnej a dozornej rady Matice slovenskej dňa 24. marca 2018 v Nitre rokovalo o finančných, ekonomických a personálnych otázkach. Vzhľadom na končiace funkčné obdobie správcu NMS navrhla správna rada predbežne s účinnosťou od 1.1.2019 za nového správcu Ing. Mariana Kňazka, zároveň opätovne rokovala o udeľovaní cien a prémie Nadácie Matice slovenskej v ďalších rokoch. Predsedníčka komisie Nadácie Matice slovenskej pre udeľovanie cien a prémie Nadácie Matice slovenskej Drahomíra Pechočiaková predložila návrh na tieto ocenenia, ktorý sa pre nedostatok času podrobne neprerokoval a vecou sa mala zaoberať správna a dozorná rada Nadácie Matice slovenskej na svojich ďalších spoločných zasadaniach. Správna rada určila, resp. spresnila zloženie komisie: Drahomíra Pechočiaková, predsedníčka, Jozef Markuš, člen, doc. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD. (Katedra slovenského jazyka FF UKF v Nitre a tajomníčka Nitrianskej odbočky Spolku slovenských spisovateľov), členka. Náhradnými členmi sú Paedr. Július Lomenčík, PhD. (náhradník správnej rady Nadácie Matice slovenskej) a doc. PhDr. Igor Hocheľ, PhD., ktorí tiež majú právo poradným hlasom sa na činnosti komisie zúčastňovať. Rokovanie komisie Nadácie Matice slovenskej pre udeľovanie cien a prémie Nadácie Matice slovenskej

a nadväzujúce rokovanie správnej a dozornej rady malo byť podľa predbežných predpokladov v roku 2018, alebo 2019. Pre opakujúce sa veľké zdravotné ťažkosti a práceneschopnosť predsedu správnej rady, ako aj pre iné príčiny, sa však rokovanie odložilo na neskorší termín. Spomenutý problém zdravotného stavu predsedu správnej rady je závažný a v blízkej budúcnosti bude treba prijať v tejto súvislosti adekvátne personálne riešenie.

Roku 2018 sa podarilo úspešne rozbehnúť rokovania s najvyššími predstaviteľmi Matice slovenskej zameranú na usporiadanie vzájomných vzťahov medzi Nadáciou Matice slovenskej a Maticou slovenskou vrátane riešenia majetkových otázok. Jedným z výsledkov tohto vyrovnania vzťahov by bola možnosť nehateného verejného vystavovania predmetov z výtvarnej a z tzv. kovovej časti Národného pokladu, ale aj iné formy vzájomne prospešnej spolupráce. Isté vyvrcholenie týchto rokovaní bola priama účasť najvyšších predstaviteľov Matice slovenskej na prerokovaní bodu „Vzťahy medzi Nadáciou Matice slovenskej a Maticou slovenskou a potreba ich racionálneho usporiadania v najbližšom období“, ktorý bol zaradený na spoločné rokovanie správnej a dozornej rady Nadácie Matice slovenskej dňa 21.11.2018 v Bratislave. Okrem majetkových otázok, ale najmä v záujme urovnania vzájomných vzťahov, Nadácia Matice slovenskej ústretovo ponúkla majoritné zastúpenie kandidátov Matice slovenskej v správnej a dozornej rade nadácie.

Žiaľ, tieto rokovania s Maticou slovenskou sa zatiaľ nepodarilo dokončiť a dospieť k praktickým výsledkom. Problém preto ostáva otvorený i v roku 2019.

Roku 2018 Nadácia Matice slovenskej pokračovala vo svojej činnosti vo všetkých troch ťažiskových oblastiach.

### **Udeľovanie cien a prémiei Nadácie Matice slovenskej**

Predseda odbornej výberovej komisie predložila správnej a dozornej rade návrhy na udeľovanie cien a prémiei Nadácie Matice slovenskej, ako aj predstavu o spolupráci s odbornou verejnosťou, najmä so Spolkom slovenských spisovateľov a s univerzitami. Návrh bol predbežne na spoločnom zasadnutí správnej a dozornej rady prerokovaný. Jeho podrobné meritórne prerokovanie sa očakávalo v rámci kalendárneho roku 2018 tak, aby konkrétnu cenu alebo prémieu (prípadne viacero cien alebo prémiei) bolo možné – po určitom prerušení udeľovania cien a prémiei – udeliť za rok 2018 (v roku 2019). Z vyššie naznačených dôvodov však došlo k posunutiu termínov o jeden rok, takže udeľovanie cien a prémiei bude možné najskôr za rok 2019.

### **Podpora rozvoja kultúrnych aktivít**

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, v roku 2018 sa podpora kultúrnych aktivít z Nadácie Matice slovenskej koncentrovala na podporu edičnej činnosti a na knižné dary. Nadácia Matice slovenskej morálne podporila – bez finančného príspevku – vydanie publikácie J. Markuš: Slovenské osudy – slovenský osudy, vydavateľstvo Post Scriptum, Bratislava 2017, 592 strán, ilustrácie Jozef Cesnak. Publikácia mala nielen dobré recenzie a iné ohlasy, ale treba zdôrazniť, že na slovenskom knižnom trhu bola jednou z mála, čo sa venovala problematike veľkých slovenských osobností od najstarších čias až po rok 1993.

Nadácia Matice slovenskej, vzhľadom na svoje t. č. veľmi obmedzené finančné možnosti, pristúpila iba v o niečo menšej miere ako v predchádzajúcich rokoch (vtedy išlo o knihy o Cyrilovi a Metodovi, o Ľudovítovi Štúrovi a štúrovcoch a o Svetozárovi Hurbanovi Vajanskom) k obdarovaniu knižníc a tvorivých pracovníkov rôzneho profesionálneho profilu touto knihou. V tejto forme svojej činnosti chce však Nadácia pokračovať.

S problematikou podpory kultúrnych aktivít úzko súvisí aj vývoj v konkurznom pokračovaní sporiteľného družstva PDSI. Zmenky (pohľadávky) Nadácie Matice slovenskej voči PDSI boli v konkurze napokon v plnom rozsahu uznané. 28. apríla 2017 bola po dlhom odklade uskutočnená schôdza veriteľov PDSI, na ktorej bola Nadácia Matice slovenskej zastúpená svojim právnym zástupcom, a jej výsledky môžu výrazne prispieť k postupnej (budúcej) dynamizácii konkurzného pokračovania, ktoré by potom v tej či onej miere uspokojilo aj pohľadávky Nadácie Matice slovenskej. 13. mája 2019 zvolala nová správkyňa konkurznej podstaty sporiteľného družstva PDSI novú schôdzu veriteľov, na ktorej zvolili zástupcu Nadácie Matice slovenskej do nového výboru veriteľov. Sú teda vytvorené základné podmienky, aby Nadácia Matice slovenskej kontrolovala ďalší vývoj konkurzného pokračovania PDSI. Nedá sa však v tomto časovom okamihu odhadnúť rýchlosť dokončenia konkurzného pokračovania ani jeho reálne výsledky. V prípade úspešného dokončenia uvedeného konkurzného pokračovania by sa možnosti Nadácie Matice slovenskej pri podpore kultúrnych aktivít značne zlepšili.

### **Prehľad o darcoch s hodnotou daru, alebo výšky prostriedkov presahujúcu sumu 331€**

Nadácia Matice slovenskej v roku 2018 neevidovala takýchto darcov.

### **Prehľad fyzických a právnických osôb, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky**

Nadácia Matice slovenskej v roku 2018 neposkytla žiadne finančné prostriedky. Pristúpila však k forme naturálneho darovania – darovala niektoré knihy, osobitne knihu

MARKUŠ, Jozef: Svetozár Hurban Vajanský, AlleGro, Bratislava 2016, 152 s. Obdarovaní boli spisovatelia, vedeckí pracovníci, kultúrni pracovníci, odborníci – špecialisti a pripravujú sa aj knižné dary pre vybrané knižnice a zahraničné slovenské komunity. Je to skromná, ale efektívna forma podpory tvorivých pracovníkov a kultúrnych inštitúcií. Okrem toho Nadácia Matice slovenskej roku 2018 vykonala prípravné odborné a organizačné kroky tak, aby mohla udeliť svoje ocenenie za literárnu činnosť v kalendárnom roku 2018, resp. 2019. Toto ocenenie je spojené aj s finančnou podporou víťazného subjektu

### **Spravovanie majetkovej hodnoty Národného pokladu**

V súlade s Nadačnou listinou Nadácia Matice slovenskej spravuje majetkovú hodnotu zbierky na Národný poklad, ktorý sa skladá z troch častí – finančnej, výtvarnej a kovovej.

### **Finančná (peňažná) zložka Národného pokladu:**

- v dlžných cenných papieroch (zmenkách) Sk 23,000 000,-	€	763 460,13
- na BÚ NP č. 150134-012/0200	€	2 122,15
		-----
S p o l u	€	765 582,28
		=====

### **Výtvarná zložka Národného pokladu**

Ide o umelecké diela slovenských výtvarných umelcov, ktoré boli znalecky ohodnotené v rokoch 1994-1995 a sú v úschove v Matici slovenskej v Martine. Cena výtvarnej časti Národného pokladu je 133 479,39 €.

### **Kovová zložka Národného pokladu**

Ide o vyzbierané predmety z drahých kovov ohodnotené znaleckou komisiou v rokoch 1993-1995.

Nepeňažnú, tzv. kovovú časť Národného pokladu tvoria: predmety z drahých kovov (zlata, striebra, platiny), ale aj z obyčajného kovu, kamene z náušnic, prsteňov, ktoré boli poškodené a zliate do zlatých tehličiek. Táto zložka Národného pokladu bola znalecky ocenená na 124288,19 €.

Napriek úsiliu správnou radou určených zástupcov Nadácie Matice slovenskej komisionálne, na tvári miesta, teda v priestoroch Matice slovenskej, vykonať fyzickú inventarizáciu kovovej časti Národného pokladu, nebolo jej to umožnené, lebo pôvodná

bezpečnostná skriňa, v ktorej bola kovová časť Národného pokladu, od ktorej mala Nadácia Matice slovenskej kľúče, bola násilne otvorená a kovová časť Národného pokladu prenesená na iné miesto v priestoroch Matice slovenskej. O tomto svojom pokuse vykonať fyzickú inventarizáciu a o jeho zmarení má Nadácia Matice slovenskej notársku zápisnicu. Nadácia Matice slovenskej už vykonala niektoré právne úkony. V tejto súvislosti na spoločnom zasadaní správnej a dozornej rady a podľa výsledkov tohto kolektívneho posúdenia prikróčí k ďalším rokovaniam s Maticou slovenskou prípadne k iným právnym krokom.

### **Rekapitulácia**

Stav Národného pokladu podľa jeho zložiek a súhrne k 31.12.2018:

- finančná (peňažná) zložka	765 582,28 €
- výtvarná zložka	133 479,39 €
- kovová zložka	<u>124 288,19 €</u>
<b>Spolu:</b>	<b>1 023 349,86 €</b>

=====

### **Prehľad o činnosti a prostriedkoch nadačných fondov**

K 31.12.2018 mala Nadácia Matice slovenskej **nadačné imanie** na troch účtoch: NI zapísané (9 958,18 €), NI nezapísané (89 689,97 €), NI zapísané z NMM (3 319,39 €).

Na účte **Fondy tvorené podľa osobitného predpisu** evidovala nadácia **celkovú hodnotu zbierky na Národný poklad SR (1,023 349,86 €)**.

- **Nadačný fond Mladej Matice** – stav fondu k 31.12.2018 bol 33,57 €.

Ďalšie fondy tvorené podľa osobitného predpisu:

- **Fond Ireny Polákovej** bol vytvorený v roku 2007 zdedením finančnej čiastky 50.000,- USD k 31.12.2018 bol stav fondu 41 011,09 €.

- **Fond Dr. Pavla** bol vytvorený darom cenných papierov poskytnutých Dr.Pavlom v roku 2005, po predaji za sumu Sk 3,228 122,73, z ktorého sa v roku 2010 čerpalo na jeden projekt 1 500,- €, stornoval sa projekt za 5 000,- €, zostatok na fonde k 31.12.2018 je 91 571,19 €.

- **Záväzky zo sociálneho fondu** – k 31.12.2018 zostalo na účte 129,62 €.

## **Hospodárenie Nadácie Matice slovenskej v roku 2018**

Príjem Nadácie Matice slovenskej v roku 2018 bol vrátený preplatok zo Sociálnej poisťovne v sume 11,89 €.

K 31.12.2018 bola nadácia majiteľom 7 467 ks akcií Matičného fondu v celkovej účtovnej hodnote 83 179,48 €; od roku 2000 je nadácia členom Podielového družstva Slovenské investície s pôvodným základným vkladom Sk 14.000,-; k 31.12.2018 bol stav účtu 1 084,88 €. Z týchto akcií a podielov však v roku 2018 žiadne príjmy nadácia nemala.

Vzhľadom na pokračujúcu nepriaznivú finančnú situáciu správna rada na svojom zasadnutí 25.5.2018 schválila **rozpočet na rok 2018** nasledovne:

- príjmy Nadácie Matice slovenskej v roku 2018:

dary a príspevky od práv. a fyzických osôb \_\_\_\_\_ 0,00 €

- výdavky Nadácie Matice slovenskej v roku 2018:

výdavky na podporu účelu NMS 0,00 €

výdavky na správu – prevádzka NMS \_\_\_\_\_ 500,00 €

## **Ročná účtovná zvierka Nadácie Matice slovenskej k 31.12.2018:**

**Hodnoty zo súvahy:**

<b>Aktíva celkom:</b>		<b>262 800,66 €</b>
A/ neobežný majetok spolu:		=====
		257 767,58 €
z toho dlhodobý finančný majetok	€ 1 125 408,43	
- opravné položky k DFM	€ - 867 640,85	
B/ obežný majetok spolu:		5 012,54 €
z toho zásoby	€ 378,50	
z toho krátkodobé pohľadávky	€ 38 989,65	
- opravné položky k pohľ.	€ - 36 581,06	
z toho finančné účty	€ 155 796,61	

	- opravné položky ku KFM	€ -152 908,46	
C/	časové rozlíšenie spolu:		20,54 €
	náklady budúcich období	€ 20,54	
<b>Pasíva celkom:</b>			<b>262 800,66 €</b>
			=====
A/	vlastné zdroje krytia		255 209,59 €
z toho imanie a peňažné fondy			
	základné imanie	€ 102 967,54	
	peňažné fondy	€ 1,155 965,71	
nevysporiadaný výsledok			
	hosp. minulých rokov	€ -1 003 380,53	
výsledok hospodárenia			
	za účtovné obdobie	€ - 343,13	
B/	cudzie zdroje		7 591,07 €
	krátkodobé rezervy	€ 0,00	
	dlhodobé záväzky	€ 129,62	
	krátkodobé záväzky	€ 7 461,45	

#### Hodnoty z Výkazu ziskov a strát 2018

	- celkové výnosy		11,89 €
	- celkové výdavky		355,02 €
			-----
	Hospodársky výsledok pred zdanením		- 343,13 €
			-----
	<b>Výsledok hospodárenia za rok 2018- strata</b>		<b>- 343,13 €</b>
			=====
<b>Rozpis príjmov za rok 2018:</b>			
	- vrátený preplatok zo Sociálnej poisťovne		11,89 €
			-----
	<b>Príjmy celkom:</b>		<b>11,89 €</b>
			=====

**Rozpis výdavkov za rok 2018:**

- výdavky na podporu účelu nadácie		0,00 €
- náklady na správu Nadácie		355,02 €
a) ochrana a zhodnotenie majetku	0,00 €	
b) prevádzka nadácie	355,02 €	
c) náhrady – cestovné	0,00 €	
Výdavky celkom:		355,02 €

**Hospodársky výsledok za účtovné obdobie roku 2018 je strata 343,13 €.**

Stratu sa odporúča zúčtovať na účet Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Nadácia Matice slovenskej v roku 2018 nevyplatila žiadnu odmenu správcovi Nadácie MS za výkon funkcie, ani žiaden iný orgán nedostal odmenu.

Hospodárenie Nadácie Matice slovenskej v roku 2018 kontrolovala Dozorná rada Nadácie Matice slovenskej.

V Malackách 10. apríla 2019

Jozef Steiner  
správca  
Nadácie Matice slovenskej



Vypracovali: Ing. Jozef Markuš, DrSc., predseda SR NMS

Jozef Steiner, správca NMS

Marta Havlíková